

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Bhar.II.296/2016/3.sz.

A Debreceni Ítéltábla, mint harmadfokú bíróság Debrecenben, a 2016. június 13. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

ítéletet:

A rablás büntette és más bűncselekmények miatt és társa ellen indított büntetőügyben a másodfellebbezéseket elbírálván a Debreceni Törvényszék 2016. március 10. napján kelt - nyilvános fellebbezési tárgyaláson meghozott - 1.Bf.329/2015/12. számú ítéletét II. r. vádlott tekintetében annyiban változtatja meg, hogy e vádlottal szemben 5000 (ötezer) Ft erejéig vagyonekobzást rendel el.

Egyebekben a másodfokú bíróság ítéletét a fellebbezéssel érintett II. r. vádlott vonatkozásában helybenhagyja.

A harmadfokú eljárásban II. r. vádlottat terhelő 5000 (ötezer) Ft büntügyi költség merült fel.

Indokolás:

A Debreceni Járásbíróság a 2015. március 23. napján kihirdetett 20.B.995/2013/53. számú elsőfokú ítéletével II.r. vádlottat 1 rb. garázdaság vétsége (Btk. 339. § (1) bekezdés) és 1 rb. testi sértés vétsége (Btk. 164. § (1), (2) bekezdés) miatt halmazati büntetésül 1 év, végrehajtásában 2 évi próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztésre ítélte, megállapítva, hogy a büntetést az utólagos végrehajtása esetén fogházban kell végrehajtani azzal, hogy a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontja a büntetés kétharmad részének kitöltését követő nap.

E vádlottat a járásbíróság az ellene rablás büntette (Btk. 365. § (1) bekezdés a) pont) miatt emelt vád alól felmentette és a tulajdon elleni szabálysértés vonatkozásában a szabálysértési eljárást megszüntette.

Rendelkezett továbbá a lefoglalt büntügyi költség viseléséről.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyész jelentett be fellebbezést II.r. vádlott terhére a rablás büntetével kapcsolatban hozott felmentő rendelkezés miatt, megalapozatlanságra hivatkozva a határozat hatályon kívül helyezése és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítása érdekében.

I.r. vádlottal szemben az ítélet első fokon jogerőre emelkedett.

A másodfokon eljáró Debreceni Törvényszék a 2016. március 10. napján tartott fellebbezési tárgyaláson kihirdetett 1.Bf.329/2015/12. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét II.r. vádlott vonatkozásában megváltoztatta. E vádlottat bűnösnek mondta ki rablás büntetében (Btk. 365. § (1) bekezdés a) pont). Megállapította, hogy a garázdaság vétségét társtettesként követte el. A felmentő és a szabálysértési eljárást megszüntető rendelkezéseket mellőzte. II.r. vádlott szabadságvesztés büntetését 3 év 6 hónap börtönre súlyosította és 4 évre eltiltotta a közügyek gyakorlásától. A

szabadságvesztés büntetés végrehajtásának felfüggesztésére vonatkozó rendelkezést mellőzte, megállapítva, hogy a II.r. vádlott legkorábban a kiszabott büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Módosította a bűnügyi költség viseléséről szóló rendelkezést. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A másodfokú ítélet ellen II.r. vádlott és védője jelentettek be fellebbezést a rablás büntetében a bűnösség megállapítása miatt és a büntetés enyhítése érdekében.

A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség a Bf.155/2016/1-I. számú átiratában - és képviselője a harmadfokú nyilvános ülésen - II.r. vádlottra nézve a másodfokú ítélet részbeni megváltoztatását, e vádlottal szemben 5000 Ft erejéig vagyonekbezárás elrendelését, egyebekben a törvényszék határozatának helybenhagyását indítványozta.

II.r. vádlott és védője a részbeni felmentést és a büntetés enyhítését célzó védelmi fellebbezést a nyilvános ülésen fenntartották.

A bejelentett perorvoslatok folytán az ítéletábra a másodfokú bíróság ítéletét és az azt megelőző első- és másodfokú bírósági eljárást a Be. 387. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően felülbírált.

A felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú és a másodfokú bíróság az eljárást a perrendi szabályok megtartásával folytatta le. Nem történt olyan abszolút, vagy súlyos relatív eljárási szabálysértés, mely a harmadfokú eljárásban az érdemi felülbírálatot kizárja. A másodfokú eljárás kapcsán ugyanakkor megjegyzendő, hogy a törvényszék ügydöntő határozatának kihirdetése után a tárgyalási jegyzőkönyv tanúsága szerint nem tisztázta a védelmi jogorvoslat okát és célját, mely elengedhetetlen. A harmadfokú eljárásban azonban a védői nyilatkozat alapján egyértelműen megállapítható volt, hogy a perorvoslat a rablás büntetében a bűnösség megállapítását sérelmezte és emellett a büntetés enyhítését célozta.

A bejelentett perorvoslatok folytán az ítéletábra a másodfokú bíróság ítéletét és az azt megelőző első- és másodfokú bírósági eljárást a Be. 387. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően felülbírált, figyelemmel arra, hogy a Be. 386. § (1) bekezdés a) pontja alapján a másodfokú határozat ellen a törvény biztosítja a fellebbezés jogát. A másodfokú bíróság ugyanis a rablás büntetése miatt első fokon felmentett vádlott bűnösségét állapította meg az erőszakos vagyon elleni bűncselekményben, mely döntés joghatályosan megnyitotta a másodfellebbezés törvényi lehetőségét.

A másodfokú határozat megalapozott, ekként a harmadfokú bíróság a Be. 388. § (1) bekezdés értelmében a határozatát a másodfokú bíróság által elfogadott tényállásra alapítja.

A harmadfokú bíróság e körben elsődlegesen arra mutat rá, hogy a rablás büntetében a büntetőjogi felelősséget megalapozó tények már az elsőfokú ítéletben is döntően megalapozottak voltak. A járásbíróság által megállapított tényállásból - függetlenül az elsőfokú bíróság alapvetően téves jogi álláspontjától - ugyanis egyértelműen okszerű következtetés vonható le a rablásban a bűnösség megállapítására. A tényállás ugyanis rögzíti, hogy II.r. vádlott a fejre mért ütéssel olyan erőszakot fejtett ki sértettel szemben, mely nem vitásan alkalmas volt a sértetti akarat megtörésére, és nyomban az erőszak kifejtését követően került sor az idegen ingó dolog - az 5000 Ft készpénz - elvételére. A másodfokú bíróság a tényállást egyébként perrendszerűen egészítette ki, szükségtelen volt azonban a széleskörű bizonyítás, figyelemmel arra is, hogy a rablás már az elsőfokú ítélet tényállása szerint is megállapítható. A másodfokú bíróság a bizonyítás lefolytatását követően az

ítélkezési gyakorlattól némiképp eltérve meglehetősen széles körben egészítette ki a tényállást. Ugyanakkor ki kell emelni, hogy a tényállás kiegészítése és helyesbítése nem jelentett a vádlott terhére a törvény szerint kizárt eltérő tényállás megállapítást, mert a tényállás a módosítást követően is az elsőfokú bíróság által megállapított tények keretei között maradt. Utalni kell azonban rá, hogy a tényálláshoz kötöttségnek a Be. 351-352. §-ban megfogalmazott elvére figyelemmel a másodfokú bíróság által a tényállás csak addig a pontig módosítható a vádlott terhére, mely nem érinti egyértelműen a bűnösség megállapításának kérdését. Tekintettel arra, hogy már az elsőfokú bíróság ítéletének tényállása is vitathatatlanra teszi a rablás elkövetését, ezért az ítélőtábla álláspontja szerint a másodfokú bíróság által végzett - egyébként teljes mértékben nem indokolt - tényállás korrekció nem ütközött a tényálláshoz kötöttség elvébe, ezért a másodfokú ítélet hatályon kívül helyezésére nem kerülhetett sor.

II.r. vádlott bűnösségére - az elbíráláskor hatályos büntető törvény helytálló alkalmazásával - törvényesen következtetett a másodfokú bíróság. Megfelel a törvénynek a rablás büntetében a bűnösség megállapítása és a társtettesként elkövetett garázdaság vétségének megvalósulása tekintetében is helyes a felülbírált ítélet jogi álláspontja.

A másodfokú bíróság ítéletében igen részletesen és alaposan megindokolta, hogy miért állapítható meg II.r. vádlott terhére a rablás büntetékének az elkövetése. Indokaival a harmadfokú bíróság egyetértett.

Az irányadó tényállás alapján a magasabb II.r. vádlott a gerinc deformitása miatt fogyatékos sértettet a fejét elérve megütötte, majd a sértett ingének a felső zsebéből a készpénzt kivette. A sértett megfogta a vádlott kezét, azonban a kezét kirántotta és a pénzt elvette. E tényállás alapján teljes a rablás törvényi tényállása.

A Btk. 365. § (1) bekezdés a) pontja szerint a rablás büntetét követi el, aki idegen dolgot jogtalan eltulajdonítás végett úgy vesz el, hogy evégből valaki ellen erőszakot, illetve az élet vagy a testi épség elleni közvetlen fenyegetést alkalmaz.

II.r. vádlott a passzív alanytól a rabláshoz megkívánt erőszak alkalmazását követően vette el a számára idegen ingó dolgot, az 5000 Ft készpénzt. A rablás célcselekménye az idegen dolog jogtalan eltulajdonítási szándékkal történő elvétele, mely a tényállásból kitűnően teljesen egyértelmű. A rablás idézett fordulatának eszközcselekménye az erőszak. A rablási erőszak akaratot megtörő jellegű, mely jelen esetben vitathatatlan, amint azt a másodfokú bíróság helyesen megállapította. Töretlen abban a bírói gyakorlat, hogy a passzív alany fejének megütése olyan erőszakot jelent, mely alkalmas a sértett akaratának megtörésére. Alapvetően téves ezért az elsőfokú ítélet azon jogi álláspontja, hogy kétséget kizáróan nem igazolható az akaratot megtörő erőszak (17. oldal 6. bekezdés). Már az elsőfokú ítélet tényállásából következik az erőszak súlyosabb formája, melyet megerősít, hogy a pénzt megvédeni kívánó sértett kezéből kitepte a vádlott az idegen dolgot tartó kezét. Az sem vitás, hogy az erőszak a pénz elvételét célozta. Az elsőfokú ítélet hibás jogi indokaira megjegyzendő, hogy közömbös, hogy az eszközcselekmény előtt vagy közben alakul ki a célcselekményre nézve a szándék. Az a lényeges, hogy a sértett akaratot megtörő erőszakot alkalmazott a sértettel szemben, és ezt követően a pénzt elvette. E cselekménysor nem értékelhető másként, mint befejezett rablás büntetékének, melyről a másodfokú bíróság igen alapos indokolást adott, melyet a harmadfokú bíróság nem kíván megismételni.

Törvényesen került sor a garázdaság vétségében is a bűnösség megállapítására, melyet perorvoslat sem támadott.

A másodfokú bíróság a büntetés kiszabása során irányadó körülményeket feltárta és azoknak kellő nyomatékot tulajdonítva a bűncselekmény tárgyi súlyához, valamint az elkövető személyi körülményeihez igazodó, a törvényi rendelkezéseknek megfelelő fő- és mellékbüntetést szabott ki II.r. vádlottal szemben. A rablás büntette és a garázdaság vétsége miatt kiszabott halmazati büntetés tetтарыыos. Eltúlzottan szigorúnak nem tekinthető, lényeges enyhítése nem indokolt, így a védelmi fellebbezések az enyhítésre irányulósan sem voltak alaposak.

A fellebbviteli főügyész helyesen hivatkozott rá, hogy a másodfokú bíróság a törvény kötelező rendelkezése ellenére nem rendelkezett a vagyonelkobzás alkalmazásáról. A Btk. 74. § (1) bekezdés a) pontja értelmében vagyonelkobzást kell elrendelni a bűncselekményből eredő vagyona, amelyet az elkövető a bűncselekmény elkövetése során szerzett. Az elkövetési tárgy - jelen esetben az 5000 Ft - vagyonelkobzása ezért nem mellőzhető, így azt a harmadfokú bíróság azt elrendelte, mely döntés a súlyosítási tilalomba nem ütközik, így nem volt perjogi akadálya kötelező anyagi jogi rendelkezés érvényre juttatásának.

A másodfokú ítélet egyéb rendelkezései törvényesek.

Mindezekre figyelemmel a Debreceni Ítéltábla a másodfokú bíróság ítéletét a másodfellebbezéssel érintett II.r. vádlott tekintetében a szükséges részben a Be.398.§ (1) / (2) bekezdése alapján megváltoztatta, míg törvényes rendelkezéseit a Be.397.§-a alkalmazásával helybenhagyta, pontosítva a másodfokú eljárás formáját, mely nem nyilvános ülés, hanem fellebbezési tárgyalás volt.

A harmadfokú eljárásban felmerült bűnügyi költséget a Be.381.§ (1) bekezdése alapján - utalva a Be.385.§-ára -állapította meg.

Debrecen, 2016. június 13.

Dr. Elek Balázs sk.
a tanács elnöke

Dr. Háger Tamás sk.
előadó bíró

Dr. Gömöri Olivér sk.
bíró

ZÁRADÉK: A Debreceni Törvényszék 1.Bf.329/2015/12. számú ítélete a harmadfokú határozatban írt változtatással a mai napon jogerőre emelkedett és végrehajtható.

Debrecen, 2016. június 13.

Dr. Elek Balázs sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelűl
tisztviselő